

Sygn. akt: I C 774/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Urszula Szyszka

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2016 r. w Giżycku na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. B.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. Oddala powództwo

II. Zasądza od powoda Ł. B. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwotę 875,29 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska

Sygn. akt I C 774/15

UZASADNIENIE

Powód **Ł. B.** domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. (dalej (...) S.A) w W. kwoty 1.731 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.05.2015 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za szkodę poniesioną w wyniku rozszczelnienia się instalacji wodnej w łazience lokalu mieszkalnego położonego bezpośrednio nad lokalem powoda. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 31.01.2015 r. zawarł z pozwanym polisę ubezpieczeniową, która obejmowała swym zakresem lokal mieszkalny położony w miejscowości O., ul. (...), (...)-(...) W., będący własnością powoda. W dniu 6.03.2015 r. zgłosił szkodę, której zakres pokrywał się z zakresem szkody mającej miejsce również w 2014 r., bowiem źródłem zalania było to samo miejsce oraz ten sam charakter awarii. Podniósł, że pozwane (...) S.A. odmówiło wypłaty odszkodowania w oparciu o analizę dokumentacji fotograficznej z dwóch szkód, z której wynikało, że pomieszczenie po pierwszej szkodzie nie zostało wyremontowane a uszkodzenia mają ten sam kształt oraz ulokowane są w tym samym miejscu. Powód zaś twierdził, że szkodę z 2014 r. naprawił w przeciągu miesiąca od wypłaty odszkodowania, zaś w oparciu o ogólne warunki ubezpieczenia nie nałożono na powoda obowiązku zachowania rachunków związanych z przywróceniem przedmiotu ubezpieczenia do stanu sprzed szkody.

Powód wobec odmowy wypłaty odszkodowania skierował do pozwanego bezskuteczne wezwanie do zapłaty.

Pozwany **Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. (dalej (...) S.A)** w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości. Nadto domagał się zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podał, że odmowa wypłaty odszkodowania spowodowana jest faktem, że powód nie usunął skutków poprzedniej szkody z dnia 20.01.2014 r., mimo przyznanego na ten cel odszkodowania, a zakres szkody powstałej w dniu 6.03.2015 r. jest identyczny jak w 2014 r. Przyznanie odszkodowania za szkodę z 2015 r. zatem zdaniem pozwanego spowodowałoby bezpodstawne wzbogacenie po stronie powodowej. Podał, że nie powstała nowa szkoda w majątku powoda, stąd brak jest podstaw do wypłaty kolejnego odszkodowania.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 18.01.2014 r. powód zawarł polisę ubezpieczeniową nr (...) W. (...) z (...) S.A., która obejmowała swym zakresem lokal mieszkalny położony w miejscowości O., ul. (...), (...)-(...) W., będący własnością powoda. Na jej podstawie strony ustaliły wysokość sumy ubezpieczenia lokalu mieszkalnego od zdarzeń w niej określonych na łączną kwotę 35.000 zł. Do umowy miały zastosowanie Ogólne Warunki Ubezpieczenia W. (...). Umowa została zawarta na okres od 29.01.2014 r. do 28.01.2015 r.

(dowód: wniosek-polisa nr (...) - k. 12, ogólne warunki ubezpieczenia- k. 6-11)

W dniu 31.01.2015 r. powód zawarł polisę ubezpieczeniową nr (...) W. (...) z (...) S.A., obejmującą w/w lokal mieszkalny, również w oparciu o Ogólne Warunki Ubezpieczenia W. (...). Wysokość sumy ubezpieczenia określono na 135.000 zł, zaś okres ubezpieczenia trwał w tym przypadku od 31.01.2015 r. do 30.01.2016 r.

(dowód: wniosek-polisa nr (...) - k. 5)

Zgodnie z § 10 w/w Ogólnych Warunków Ubezpieczenia W. (...) ustalenie wysokości i zasadności odszkodowania następuje na podstawie wyceny dokonanej przez W., a także na podstawie przedłożonych przez ubezpieczonego dokumentów potwierdzających wysokość i zasadność roszczenia, z tym że W. zastrzega sobie prawo ich weryfikacji oraz zasięgania opinii rzeczoznawców. Odszkodowanie ustala się w złotych w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody wyliczonej wg zasad określonych w § 8 i 9 warunków ubezpieczenia. Natomiast w myśl § 8 w/w podstawą wyliczania szkody w lokalu mieszkalnym stanowi koszt naprawy albo w przypadku braku możliwości naprawy koszt nabycia lokalu mieszkalnego o takich samych parametrach jak ubezpieczony lokal na lokalnym rynku obrotu nieruchomościami w przypadku, gdy zniszczenie uniemożliwia dalsze w nim zamieszkiwanie.

(dowód: ogólne warunki ubezpieczenia- k. 7v-8)

§ 41 ust. 1 pkt 1 stanowi, że w razie zaistnienia szkody ubezpieczony obowiązany jest użyć dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. W myśl ust. 4 jeśli niedopełnienie przez ubezpieczonego tych obowiązków miało wpływ na powstanie szkody, zwiększenie jej rozmiarów oraz ustalenie okoliczności zdarzenia i zakresu szkody, W. może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć.

(dowód: ogólne warunki ubezpieczenia- k. 10)

W roku 2014 doszło do zalania mieszkania powoda, powód zaś zgłosił szkodę pozwanemu. W wyniku zalania zniszczeniu uległ sufit, ściany oraz posadzka salonu. W toku przeprowadzonych czynności likwidacyjnych w miejscu zdarzenia ustalono, że przyczyną powstania szkody był wyciek z łazienki lokalu nr (...), znajdującego się nad lokalem powoda, gdzie zamontowano brodzik. W ramach prowadzonego postępowania likwidacyjnego przyznano i wypłacono powodowi odszkodowanie w wysokości 1.731 zł zgodnie ze sporządzonym kosztorysem na roboty remontowe.

(dowód: kosztorys- k. 16-22, zdjęcia szkody z 2014 r.- k. 70, 74-76, zaświadczenie- k. 36)

W dniu 6.03.2015 r. powód zgłosił pozwanemu szkodę z tytułu ponownego zalania jego mieszkania. W wyniku zalania doszło do tożsamyh szkód jak w 2014 r. W dniu 14.03.2015 r. dokonano oględzin miejsca szkody z porównaniem zdjęć ze szkody z 2014 r. Stwierdzono, że po ostatniej szkodzie nie wykonano remontu. Na białym pasku ściany

pozostawał zacieł, którego wymiar oraz kształt jest identyczny. Również stan podłogi oraz sufitu nie wskazuje na to, że powód wykonał remont, spowodowany pierwszą szkodą. Powód nie posiadał także faktur, potwierdzających zakup materiałów na remont lokalu po pierwszej szkodzie.

(dowód: protokół szkody- k. 67, zdjęcia szkody z 2015 r.- k. 70, 71-73, zeznania świadka B. Ł. na rozprawie w dniu 12.12.2015 r. – k. 84, zeznania świadka B. B. na rozprawie w dniu 6.10.2016 r. – k. 133)

Pozwany odmówił uwzględnienia wypłaty odszkodowania powodowi za szkodę z 2015 r. w oparciu o fakt, że kwota wypłacona w toku postępowania likwidacyjnego z 2014 r. nie została przeznaczona zgodnie z jej przeznaczeniem, tj. na doprowadzenie przedmiotu ubezpieczenia do stanu sprzed szkody. Szkodę z 2015 r. dotyczy zaś tych samych uszkodzeń, które zostały zgłoszone w 2014 r. Powód odwoływał się od decyzji ubezpieczyciela i kierował do niego bezskuteczne, przesądowe wezwanie do zapłaty.

(dowód: decyzja pozwanego- k. 34-35, wezwanie do zapłaty- k. 32-33)

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ustalenia faktyczne w sprawie opierały się w znacznej części na okolicznościach, które nie były przedmiotem sporu między stronami, a także w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości. Dotyczy to w szczególności okoliczności zdarzenia, które spowodowało szkodę. Dodatkowo Sąd dokonał ustaleń faktycznych w sprawie w oparciu o dokumenty zgromadzone w toku postępowania, których moc dowodowa nie budziła wątpliwości i nie została skutecznie podważona przez strony oraz na podstawie zeznań świadków, które w ocenie Sądu są wiarygodne i wzajemnie się uzupełniają. Pozwany co do zasady nie kwestionował swojej odpowiedzialności za szkodę względem powoda z tytułu posiadanej polisy, o czym świadczą przedłożone w sprawie dokumenty oraz fakt wypłaty odszkodowania za szkodę powstałą w 2014 r. Posiadanie zatem ubezpieczenia lokalu mieszkalnego powoda u pozwanego było całkowicie bezsporne.

Spór pomiędzy stronami sprowadzał się natomiast do ustalenia zasadności zgłoszonego żądania, tj. czy powodowi przysługuje odszkodowanie za zgłoszoną szkodę powstałą w 2015 r. W tym zakresie bowiem twierdzenia stron zdecydowanie się różnią.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Natomiast w myśl art. 821 k.c. przedmiotem ubezpieczenia majątkowego może być każdy interes majątkowy, który nie jest sprzeczny z prawem i daje się ocenić w pieniądzu.

W przedmiotowej sprawie strony w dniach 18.01.2014 r. oraz 30.01.2015 r. zawarły dwie umowy ubezpieczenia majątkowego, z których każda została zawarta na okres jednego roku. W okresie objętym ochroną ubezpieczeniową doszło do dwukrotnego zalania, czyli zdarzenia, od którego mienie powoda było ubezpieczone. Konsekwencje nastąpienia zdarzenia przewidzianego umową przewidywały Ogólne Warunki Ubezpieczenia W. (...). Tam bowiem strony, zawierając umowę ubezpieczenia zdecydowały, że naprawienie szkody wynikłej z zalania nastąpi przez wypłatę sumy ubezpieczenia obliczonej według wartości naprawy (§ 8 w zw. z § 10). Z wypłaconej sumy ubezpieczenia poszkodowany powinien więc podjąć działania polegające na zmniejszeniu szkody i zapobieżeniu jej powstaniu w przyszłości, bowiem niedopełnienie tego obowiązku stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela. Wypłacona suma ubezpieczenia powinna być zatem wykorzystana zgodnie z jej przeznaczeniem.

W ocenie Sądu powód nie wykazał zasadności dochodzonego roszczenia w sposób pozwalający na uwzględnienie powództwa. W myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Z regulacją tą powiązana jest zasada wyrażona w art. 232 k.p.c., zgodnie z którą strony obowiązane

są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Zgodnie z obowiązującym orzecnictwem artykuł 232 zd. 1 k.p.c. określając reguły rozkładu ciężaru dowodu, stanowi niejako procesowy "odpowiednik" przepisu art. 6 k.c. Wyraża zasadę kontrydiktoryjności, zgodnie z którą ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego i to strony, a nie sąd, pozostają dysponentem toczącego się postępowania i one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Oznacza to, że to strona ma obowiązek wyraźnego powołania konkretnego środka dowodowego dla wykazania podnoszonych przez siebie twierdzeń, uzasadniających żądanie. Wobec tego art. 232 zd. 1 k.p.c. wskazuje jedynie na obowiązek przedstawienia faktów i dowodów przez strony. Adresatem komentowanej normy są strony, a nie sąd, co oznacza, że to strony obowiązane są przedstawiać dowody, a sąd nie jest władny tego obowiązku wymuszać. Nie może również co do zasady zastępować stron w jego wypełnieniu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 sierpnia 2016 r., sygn. I ACa 259/16, LEX nr 2099967).

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy w ocenie Sądu strona powodowa, domagając się od pozwanego zapłaty, powinna przede wszystkim wykazać fakt naprawienia szkody, powstałej wskutek zalania w 2014 r. Obowiązek ten w myśl art. 6 k.c. ciążył na powodzie, nawet jeśli ubezpieczyciel nie nałożył na niego obowiązku zachowania faktur czy innych dowodów wskazujących na naprawienie zniszczonego mienia. Skoro twierdzi, że pieniądze z przyznanego odszkodowania przeznaczył na naprawę szkody powstałej wskutek zalania powinien ten fakt należyście wykazać. Jak wyżej zaznaczono nie udało mu się uczynić zadość spoczywającemu na nim obowiązkowi procesowemu. Sąd dał wiarę logicznym i wzajemnie się uzupełniającym zeznaniom świadków B. Ł. i B. B.. Ich zeznania oraz stanowisko pełnomocnika pozwanego są spójne, logiczne i korespondują zarówno wzajemnie ze sobą, jak i z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. W ocenie Sądu okoliczności przez nich przytoczonych powód nie podważył w sposób pozwalający na uwzględnienie powództwa. Stanowiska powoda nie zdołały skutecznie dowieść zeznania jego żony, świadka J. B.. Wprawdzie wskazywała ona na ten sam zakres szkód, jaki podawał powód, podnosiła też, podobnie jak powód, że remont po pierwszej szkodzie został wykonany z przyznanego odszkodowania, wskazała nadto, że sąsiedzi słyszeli odgłosy wykonywanych prac remontowych. Niemniej jednak w ocenie Sądu złożone przez nią zeznania są dość mało konkretne i zarazem nieco wątpliwe, zwłaszcza, że J. B. podała, że od 2014 r. nie mieszka razem z mężem.

W niniejszej sprawie, biorąc pod uwagę całokształt postępowania bez wątpienia inicjatywa dowodowa po stronie powodowej była znikoma. Sąd uznał, że powód miał możliwość powołania innych dowodów, chociażby w osobie sprawcy zalania powodującego szkodę, jednak tego nie uczynił. Reguły wyrażone w powołanych wyżej przepisach nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał. Nie jest obowiązkiem Sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią niewskazanych, mających na celu udowodnienie jej twierdzeń. Dopuszczenie dowodów z urzędu jest prawem, a nie obowiązkiem Sądu, z którego to prawa powinien szczególnie ostrożnie korzystać, tak by swym działaniem nie wspierał żadnej ze stron procesu. Faktycznie działanie Sądu z urzędu powinno ograniczać się tylko do sytuacji, gdy strona działa bez fachowego pełnomocnika i dodatkowo jest nieporadna. Zgodnie z art. 6 k.c. i w myśl art. 232 k.p.c. strona powodowa składając pozew powinna udowodnić fakty, które świadczą o zasadności powództwa, czego powód ani ze złożonym pozewem ani w toku postępowania nie uczynił.

Sąd podziela stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r. (sygn. akt I ACa 1320/11), zgodnie z którym jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie jej żądań lub zarzutów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo jako nieudowodnione i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach orzeczono zgodnie z ogólną regułą odpowiedzialności za wynik postępowania, przewidzianą w art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Sprawę wygrał pozwany.

Dlatego też zasądzono od powoda na rzecz pozwanego koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego, na które składa się kwota 275,29 zł tytułem poniesionych kosztów stawiennictwa świadka oraz kwotę 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Wobec powyższego, Sąd orzekł jak w punkcie 2. wyroku.

SSR Anna Kurzynowska-Drzażdżewska